

महाराष्ट्र विधानसभा

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
गुरूवार, दिनांक २२ डिसेंबर, २०२२

(सकाळी ०९.०० ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

(अ) लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

(सकाळी ०९.०० ते १०.१५ वाजेपर्यंत)

(बुधवार, दिनांक २१ डिसेंबर, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना क्रमांक १ ते ५)

- (१) सर्वश्री. अमित देशमुख, बाळासाहेब थोरात, कुणाल पाटील, नानाभाऊ पटोले, डॉ.नितिन राऊत, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री. धिरज देशमुख, झीशान सिद्दिकी, अॅड. आशिष शेलार, अॅड. पराग अळवणी, सर्वश्री. अमित साटम, प्रशांत ठाकूर, योगेश सागर, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री. किसन कथोरे, छगन भुजबळ, अजित पवार, धनंजय मुंडे, दिलीप वळसे-पाटील, जयंत पाटील, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री. चेतन तुपे, अतुल भातखळकर, दिपक चव्हाण, हसन मुश्रीफ, राजेश टोपे, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, सर्वश्री. बाळासाहेब पाटील, दत्तात्रय भरणे, कुमारी आदिती तटकरे, सर्वश्री. प्राजक्त तनपूरे, संजय बनसोडे, अनिल पाटील, यशवंत माने, श्रीमती सुमन पाटील, सर्वश्री. रोहित पवार, शेखर निकम, विजय वडेटीवार, सुनिल केदार, अस्लम शेख, निलेश लंके, सुभाष धोटे, पृथ्वीराज चव्हाण, बळवंत वानखडे, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री. हिरामण खोसकर, राजेश एकडे, अमीन पटेल, शिरीष चौधरी, डॉ. भारती लव्हेकर, सर्वश्री. विकास ठाकरे, राजु पारवे, जितेश अंतापूरकर, राजु आवळे, श्रीमती सुलभा खोडके, अॅड. राहूल कुल, सर्वश्री. जयकुमार गोरे, महेश लांडगे, अभिमन्यु पवार, विश्वजित कदम, ऋतुराज पाटील, श्रीमती मेघना साकोरे बोर्डीकर, सर्वश्री. संतोष दानवे, दिलीपराव

बनकर, मंगेश चव्हाण, धर्मरावबाबा आत्राम, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"शिक्षणाचे वारे दुर्गम भागापर्यंत पोहोचविण्याची गरज असताना शिकण्याचा अधिकार डावलत ४३ पटसंख्या असलेल्या दरेवाडी (ता.इगतपूरी, जि. नाशिक) येथील शाळा कोणतेही कारण न देता स्थानिक प्रशासनाने बंद केल्याने विद्यार्थी आणि ग्रामस्थ यांनी बकरी आंदोलन करणे, राज्यातील २० पेक्षा कमी पटसंख्येच्या शाळा बंद करण्याचा निर्णय शालेय शिक्षण विभागाकडून घेण्यात येणे, यासंदर्भातील निर्देश संबंधित अधिकाऱ्यांना देण्यात आले असून त्याच्या अंमलबजावणीला देखील सुरुवात झालेली असणे, असे असले तरी या निर्णयाविरोधात पालक-विद्यार्थ्यांकडून निषेध नोंदविला जाणे, याचाच एक भाग म्हणून नाशिकच्या जिल्हा परिषदेत झालेल्या आंदोलनामुळे सर्वांचे लक्ष वेधण्यात येणे, सदर आंदोलन विद्यार्थ्यांनी हक्काचं शिक्षण मिळावं यासाठी करण्यात येणे, शाळा बंद केल्याने या विद्यार्थ्यांचा शिक्षणाचा प्रश्न ऐरणीवर येणे, २० पेक्षा कमी पटसंख्येच्या शाळा बंद केल्यास दुर्गम भागातील विद्यार्थ्यांना १० ते १५ कि.मी. अंतर पायी चालत जाणे शक्य नसणे, ६ ते १४ वयोगटातील बालकांना उपयुक्त व योग्य प्राथमिक शिक्षण देऊन शिक्षणाचे सार्वत्रीकरण करणे, या सर्व शिक्षा अभियानाच्या मुख्य उद्दिष्टालाच हरताळ फासला जात असल्याचे दिसून येणे, सर्व मुलांना दर्जेदार शिक्षण घेता यावे यासाठी २० पेक्षा कमी पटसंख्येच्या शाळा बंद न करण्याबाबत विद्यार्थी व पालकांनी केलेले आंदोलन, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (२) सर्वश्री. प्रशांत ठाकूर, महेश बालदी, समीर कुणावार, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री. अमित साटम, सुनिल प्रभू, अतुल बेनके, संजय जगताप, विक्रमसिंह सावंत, बाळासाहेब थोरात, शिरीष चौधरी, अमीन पटेल, विजय वडेटीवार, अॅड. राहूल कुल, सर्वश्री. जयकुमार गोरे, महेश लांडगे, अभिमन्यु पवार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“राज्य शासनाने संच मान्यतेसाठी पहिली ते बारावीच्या विद्यार्थ्यांच्या आधारकार्डची माहिती सरल प्रणालीवर भरणे शाळांना बंधनकारक केले असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२२ रोजी निदर्शनास येणे, आधारकार्डावरील तपशिलात त्रुटी असल्याने रायगड जिल्ह्यातील जवळपास ४९४८४ विद्यार्थ्यांकडे आधारकार्ड नसल्यामुळे अनेक अडचणी निर्माण होणे, आधारकार्डची नोंदणी बंधनकारक असल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे आधारकार्ड काढणे व आधारकार्डवरील चुकांची दुरुस्ती करण्याचे काम शिक्षक व मुख्याध्यापकांनी करणे

आवश्यक असणे, आधारकार्डच्या या कामामुळे विद्यार्थ्यांना शिक्षण देताना शिक्षकांना अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागत असणे, शैक्षणिक तसेच विविध योजनांचा लाभ आधारकार्ड असलेल्या विद्यार्थ्यांनाच मिळणार असणे, त्यामुळे विद्यार्थी व पालकांमध्ये शासनाच्या या निर्णयामुळे चिंतेचे वातावरण निर्माण झाले असणे, शासनाने तातडीने लक्ष घालून करावयाची आवश्यक कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) **सर्वश्री सुनिल प्रभू, अतुल बेनके, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

“पुण्यातील दोन तरुणांनी माहे ऑक्टोबर, २०२२ मध्ये सेक्सटॉर्शनमुळे आत्महत्या केल्याची घटना घडणे, सदरहू प्रकरणाचा तपास पोलीसांनी केला असता सदरहू दोन तरुणांना नग्न छायाचित्रे आणि व्हिडीओ सोशल मिडीयावर वायरल करण्याची धमकी देऊन दोघांना ब्लॉकमेल करण्यात येत असल्याने त्यास कंटाळून तरुणांनी अखेर टोकाचे पाऊल उचलून आत्महत्या केल्याचे पोलीस तपासात निष्पन्न होणे, यामुळे पुणे शहरात खळबळ निर्माण झाल्याने पोलीसांनी सदर प्रकरणाच्या मुळाशी जाण्याचा निर्णय घेऊन कार्यवाही करणे, सेक्सटॉर्शन रॅकेटचा माग काढत पुणे पोलीस राजस्थानातील अलवर जिल्ह्यातील लक्ष्मणगढ तालुक्यातील गुरुकोठडी गावात पोहोचले असता संपूर्ण गावच सेक्सटॉर्शनचे रॅकेट चालविण्यात येत असल्याची धक्कादायक व खळबळजनक माहिती उघडकीस येणे, सदरहू प्रकरणातील मुख्य आरोपी अन्वर खान याला राजस्थानात सापळा रचून व गुंगारा देण्याचा प्रयत्न केला असता अडीच किलोमीटर पाठलाग करून त्यास पुणे पोलीसांनी अटक करणे, सदरहू गुरुकोठडी गावातील २५०० जण सेक्सटॉर्शनचे रॅकेट चालवित असल्याची कबुली आरोपीने देणे, प्रथम सोशल मिडीयावर बनावट अकाऊंट बनवून रॅकेटमध्ये सहभागी असलेल्या महिलेशी फोनवर बोलण्यासाठी आमिष दाखविण्यात येणे, यानंतर व्हिडीओ क्रॉल करून जाळ्यात अडकलेल्या व्यक्तीला फोटो शेअर करण्यात सांगण्यात येणे, हे फोटो मॉर्फ करून टारगेट केलेल्या व्यक्तीला आक्षेपार्ह अवस्थेत दाखवले जाते, तदनंतर तोच फोटो वा व्हिडीओ सोशल मिडीयावर शेअर करण्याची धमकी देऊन लाखो रुपये उकळण्यात येऊन आर्थिक लूट करण्यात येत असल्याचे तपासातून उघड होणे, राजस्थानमध्ये सुरु असलेल्या या सेक्सटॉर्शनच्या रॅकेटमध्ये टीसी व न्यायाधीश तसेच राज्यातील सेवानिवृत्त ज्येष्ठ नागरीकांना देखील ब्लॉकमेल करून आर्थिक फसवणूक करण्यात असल्याचे अनेक घटनांतून निदर्शनास येणे, मुंबईसह राज्यात मोठ्या प्रमाणात सोशल मिडीयाचा वापर करून सेक्सटॉर्शनच्या घटना घडत असणे, यामध्ये कमी प्रमाणात घटना उघडकीस येत असणे, अशा घटनांमुळे समाजावर दुष्परिणाम होऊन देशाचे भवितव्य असलेले उच्च शिक्षित तरुण पिढी वाया जाऊन जीव गमावण्याचा निर्माण झालेला गंभीर धोका, सदरहू प्रकरणाची शासनाने गंभीर दखल घेऊन सायबर क्राईम अॅक्टमध्ये कठोर तरतूद करून कायदा मंजूर करून

त्याची प्रभावीपणे अमंलबजावणी करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(४) श्री.सुभाष धोटे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उपमुख्य मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"राज्यातील चंद्रपूर जिल्हा स्थित कोरपना तालुक्यातील नांदाफाटा आवारपुर बीबी या परिसरातील जवळपास ११०० ते १२०० नागरिकांचे आधारकार्ड, बँक पासबुक सन २०१८ मध्ये एजंट मार्फत प्रधानमंत्री आवास योजनेचे अर्ज भरून जमा करण्यात आले असणे; ज्या नागरिकांना राहण्यासाठी घरे नाहीत, ज्यांना घराची अत्यावश्यकता आहे, अशा लोकांसाठी प्रस्ताव तयार करून महाराष्ट्र गृहनिर्माण सोसायट कडे सादर करण्यात आल्यानंतर माहे सप्टेंबर, २०१९ मध्ये या योजनेला मंजूरी मिळाली असणे; ज्यांना घर आहे, अशा नागरिकांना घरांची आवश्यकता आहे, अशी दिशाभूल करणारी माहिती तयार करून म्हाडा या संस्थेला पाठविण्यात आली असणे; टाऊन प्लॅनिंग मध्ये वेगळे शहर वसविण्याकरिता रेरा कायद्या अंतर्गत कमीत कमी १०० एकर जागेची आवश्यकता आहे परंतु ५५ एकर जागा असताना सुद्धा या प्रकल्पाला मंजूरी मिळाली असणे; सदर योजनेला मंजूरी मिळाल्यानंतर ज्या नागरिकांच्या नावांच्या आधारे मंजूरी मिळवली त्यांना घरे देणे अपेक्षित होते परंतु तसे झाले नसणे; सदरहू योजनेकरिता ज्या नावांची यादी पाठवण्यात आली त्यातील २० लोकांनी सुद्धा यात घर बुकिंग केले नसणे; पतीच्या नावाने घर असताना सुद्धा पत्नीच्या नावाने प्लॉट बुकिंग केले असून अशा लोकांना प्रधानमंत्री आवास योजने मधून रु.२ लाख ५० हजाराचे अनुदान देणे नियमबाह्य असणे; प्रधानमंत्री आवास योजनेचे अनुदान मिळत असल्याने यशोधन विहार प्रकल्पाच्या मॅनेजमेंट कडून नागरिकांची दिशाभूल करून परिवारातील इतर सदस्यांच्या नावे प्लॉट घेण्याकरिता प्रोत्साहित करण्यात येत असल्याची गंभीर बाब निदर्शनास येणे; नांदा हा ग्रामीण भाग असल्याने प्रधानमंत्री आवास योजनेच्या लाभार्थ्यांना १३०००० + १८००० = १४८०००/- अनुदान मिळते परंतु मागील दोन वर्षात एकाही लाभार्थ्याला प्रधानमंत्री आवास योजनेतून घर मिळाले नसणे; एकीकडे नागरिकांना अनुदान मिळत नाही तर दुसरीकडे बिल्डरच्या फायद्यासाठी म्हाडा योजनेतून डायरेक्ट बिल्डरच्या खात्यात प्रधानमंत्री आवास योजनेचे प्रती लाभार्थी २.५ लाख रुपये अनुदान देण्यात येत असून थेट बिल्डरला अनुदान मिळत असल्याने नागरिकांची फसगत होणे; याप्रकरणी असंख्य

तक्रारी असूनही संबंधित शासकीय अधिकारी, विकासक यांचेवर कोणतीही कारवाई होत नसल्याने नागरिकांमध्ये शासनाप्रती पसरलेला तीव्र असंतोष; याबाबत शासनाने तातडीची दखल घेऊन फसगत झालेल्या लोकांना न्याय मिळवून देण्याकरिता शासनामार्फत तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व उपाययोजना."

- (५) सर्वश्री. विनोद निकोले, हितेंद्र ठाकूर, क्षितीज ठाकूर, राजेश पाटील, श्रीनिवास वनगा, शांताराम मोरे, सुनिल भुसारा, सहसराम कोरोटे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्य शासनाच्या शासकीय व निमशासकीय विभागामध्ये राज्यात ०१ लाख २५ हजार बोगस लोकांनी आदिवासी असल्याचे बोगस दाखले जोडून नोकऱ्या मिळवल्या असल्याची बाब माहे डिसेंबर, २०२२ च्या पहिल्या आठवड्यात व त्या सुमारास निदर्शनास येणे, यासंदर्भात पालघरच्या जिल्हाधिकारी कार्यालयावर विविध संघटनांच्या मार्फत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मोर्चाचे आयोजन करण्यात येणे, राज्यात बोगस आदिवासींना सेवासंरक्षण देण्याचा, नोकरीत कायम करण्याचा व सर्व आर्थिक लाभ देण्याचा दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी राज्य सरकारने निर्णय घेणे, या विरोधात राज्यातील आदिवासी समाजात तीव्र नाराजी पसरणे, खऱ्या आदिवासींवर अन्याय करणारा शासन निर्णय तात्काळ मागे घेण्याबाबत राज्यात विविध ठिकाणी आंदोलने होणे, बोगस लोकांना सेवा संरक्षण देऊ नका अशी मागणी होणे, खोट्या व बनावट जात प्रमाणपत्रांआधारे आदिवासींच्या नोकऱ्या बळकाविणाऱ्या बोगस आदिवासींवर गुन्हे दाखल करणे व त्यांना अटक करा अशी मूळ आदिवासी बांधवांकडून मागणी होत असणे, त्यांच्याकडून सर्व आर्थिक लाभ वसूल करणे, त्यांना अधिसंख्य पदांना दिलेली मुदतवाढ थांबवणे, दिनांक ६ जुलै, २०१७ व दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाची अंमलबजावणी शासनाने करणे, महाराष्ट्र राज्य अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग अधिनियम २००० मधील अनुसूचित जमातीसाठी असलेल्या संरक्षण तरतुदींचा भंग करणाऱ्या सचिवांवर कारवाई करणे, अनुसूचित जमातीच्या अवैध प्रमाणपत्र धारकांवर व ते देणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर अधिनियम २००० मधील नियम २००३ मधील कलम १० व ११ व नियम १३ च्या तरतुदीनुसार शिक्षा व दंडात्मक कारवाई करणे, आदिवासींची विशेष पदभरती मोहीम सुरू करणे बाबत मागणी होणे, महाराष्ट्र सरकारने

दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी घेतलेल्या निर्णयामुळे सुमारे हजारो बोगस आदिवासींना सेवासंरक्षण देण्याचा व नोकरीत कायम करण्याचा हा निर्णय खऱ्या आदिवासींवर अन्याय करणारा असणे यावर शासनाची करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) श्री.कृष्णा खोपडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्य मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"नागपूर मधील पूर्व नागपूर विधानसभा क्षेत्रात कृषि उत्पन्न बाजार समिती, पंडीत जवाहरलाल नेहरू कळमना मार्केट यार्ड, नागपूर आशिया खंडातील सर्वात मोठी कृषिमंडी असणे, या कृषिमंडीमध्ये सेसच्या रूपाने कोट्यावधी रुपये जमा असणे, त्या तुलनेत सुविधेच्या नावावर फायर, पावसापासून शेतमालाची सुरक्षा व अन्य कसल्याही प्रकारची पुरेसी सुविधा नसणे, परिणामी पावसाळ्यात उघड्यावर असलेला कास्तकाराचा माल वारंवार भिजून लाखो रुपयाचे नुकसान होणे, तसेच दिनांक २३ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी मंडीतील मिरची मार्केटला आग लागून कास्तकार / व्यापारी व आडतिया यांचे लाखोच्या शेतमालाचे झालेले नुकसान, फायरची कसलीही सुविधा नसल्यामुळे झालेली ही घटना, कृषि मंडी कडून नुकसान भरपाई देण्याची आवश्यकता, याशिवाय येथील आडतियांकडून वीज बिल स्वरूपात १८/- रुपये प्रति युनिटप्रमाणे कृषि मंडी कडून होत असलेली वसुली कोणत्या नियमांतर्गत होत असून यावर खुलासा करण्याची आवश्यकता, अशाप्रकारे अनेक प्रकारची वसुली या मंडीत होत असून यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्री.राजेश पवार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे ग्रामविकास व पंचायत राज मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"नांदेड जिल्ह्यातील मुखेड तालुक्यातील हंगरगा (प.क.) व दापका (गंडोपंत) या दोन गावांच्या ग्रामपंचायतींमध्ये ग्रामसेवकाकडून भ्रष्टाचार झाल्या प्रकरणी चौकशी होऊन ग्रामसेवकाला निलंबित करण्यात येणे, संबंधित ग्रामसेवकाच्या निलंबनाच्या कारवाईनंतर जिल्ह्यातील ग्रामसेवक संघटनेने याविरुद्ध आंदोलन करणे, ग्रामसेवक संघटनेच्या या आंदोलनामुळे नांदेड जिल्हापरिषदेच्या उपमुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याने आंदोलन करणाऱ्या ४० ग्रामसेवकाचे निलंबन करणे, राजकीय दबावामुळे जिल्हा

परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याने या ४० ग्रामसेवकाच्या निलंबनाची पुनरचौकशी करण्यासाठी समिती नेमणे, या समितीच्या चौकशी अहवालामध्ये वरिष्ठ व जबाबदार असलेल्या उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी ४० ग्रामसेवकांचा निलंबनाचा निर्णय चुकीचा घेतला असल्याचे सिद्ध होणे, चुकीचा निर्णय घेणाऱ्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यावर ग्रामविकास विभागाने कारवाई करणे आवश्यक असणे, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(ब) : अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) :-

(सकाळी १०.१५ ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

(मंगळवार, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली अर्धा-तास चर्चेची सूचना)
(क्रमांक १)

(१) अॅड.राहुल कुल, वि.स.स.

"राज्यातील ग्रामपंचायत कर्मचाऱ्यांच्या मागण्याबाबत" या विषयावरील श्री.किशोर जोरगेवार व इतर वि.स.स. यांचा दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तराची यादी क्रमांक ७५ मधील प्रश्न क्रमांक ३८४० ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना)
(क्रमांक २ व ३)

(२) श्री. राजन साळवी, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"रत्नागिरी जिल्ह्यातील सह्याद्रीच्या पायथ्याशी व दऱ्याखोऱ्यात वसलेल्या धनगरवाडया

आजतागायत मुलभूत सोयी-सुविधांपासून वंचित असणे, सदरहू धनगरवाडयांना मुलभूत सोयी-सुविधा पुरविण्याकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २ डिसेंबर, २०२१ रोजी मा. राज्यमंत्री सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्याकडे पत्रव्यवहार करुन वसंतराव नाईक तांडावस्ती सातत्याने मागणी करीत असणे, लोकप्रतिनिधिंच्या पत्राच्या अनुषंगाने धनगरवाडयांना मुलभूत सोयी-सुविधा पुरविण्याकरीता वसंतराव नाईक तांडावस्ती सुधार योजनेअंतर्गत निधी उपलब्ध करुन देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) श्री. कुणाल पाटील, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.

"धुळे जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदेच्या २६ शाळांच्या एकूण ६१ वर्ग खोल्या मोडकळीस आलेल्या असणे, तसेच ५ ते ६ शाळांची इमारत खिळखिळी झालेली असणे, मोडकळीस आलेल्या इमारती व वर्ग खोल्या पाडून त्या जागी नव्याने बांधकाम करण्याची आवश्यकता, त्यासाठी धुळे जिल्हा परिषदेने फेब्रुवारी २०२२ या महिन्यात ग्रामविकास मंत्रालयास वर्ग खोल्या निर्लेखनाचा प्रस्ताव दिलेला असून ५ महिन्यांच्या कालावधी उलटूनही या प्रस्तावाला शासनाची मान्यता मिळालेली नसणे, तरी सदर प्रस्तावास तातडीने मान्यता देऊन त्यासाठी लागणारा निधी मंजूर करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(मंगळवार, दिनांक २० डिसेंबर, २०२२ रोजीच्या बॅलटद्वारे ठरविण्यात आलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार दर्शविण्यात आलेल्या सूचना) (क्र. ४ व ५)

(४) श्री. लक्ष्मण जगताप, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.

"पुणे-मुंबई द्रुतगती मार्गावर मागील १४ वर्षात पाच हजार पेक्षा जास्त अपघात होऊन त्यामध्ये चौदाशे वाहनचालक व प्रवासी मृत्युमुखी पडणे, सदर अपघातातील ८५ टक्के अपघात मानवी चुकांमुळे व १५ टक्के अपघात हे गाडीच्या इंजिन मधील बिघाडामुळे झालेले असून एक्सप्रेस हायवेचे सेफ्टी ऑडिट होण्याची आवश्यकता, राज्यातील इतर टोल त्याप्रमाणे वाहन चालकाला एक दिवसाचा एक्सप्रेस हायवेवर ये-जा करण्याच्या सवलती दरातील पास देण्याची आवश्यकता असावी, अपघात झाल्यानंतर मोठ्या क्षमतेचे क्रेन असल्याने वाहतुकीची होणारी कोंडी निर्माण होऊन

वाहतुकीच्या मानकाप्रमाणे महामार्गावर असल्याने विरुद्ध दिशेतील वाहने अपघात झाल्यावर दुसऱ्या दिशेला आल्याने हे अपघात झालेले असणे, जड वाहने उजव्या लेनमध्ये जाऊ नयेत म्हणून जड वाहनांसाठी हाईट बॅरियर लावण्याची व वेगाला मर्यादा लावण्याची आवश्यकता, एक्सप्रेसवेच्या ९४ किलोमीटर मार्गावर स्पीडगन कायमस्वरूपी टप्प्या-टप्प्यावर कार्यान्वित करण्याची आवश्यकता, एक्सप्रेस हायवेवर नियमबाह्यरित्या मोठे फलक लावण्यात येणे. हॉर्डिंग पॉलीसीच्या नियमावलीची आवश्यकता, अवजड वाहन चालकांवर गुन्हे दाखल करण्याचे प्रमाण वाढवण्याची आवश्यकता, टोल नाक्याच्या दोन्ही बाजूस व महामार्गाचे सुरुवातीला दोन्ही बाजूस टर्मिनल पार्किंगची सोय करण्याची नितांत गरज, रोड सेफ्टी सर्वे रिपोर्ट मधील १२ विविध प्रकारच्या कारणांमुळे अपघात होण्याच्या शक्यतेने वाढ होत असल्याचे निदर्शनास आणून दिल्यानंतरही त्याबाबत कोणतीही कारवाई झाली नसल्याने सदर सर्वे रिपोर्टची अंमलबजावणी करणेची तातडीची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"मुंबई पश्चिम उपनगरातील मालाड पश्चिमेला मुंबई महानगरपालिकेचे पी-उत्तर प्रभाग कार्यालय असणे, हा विभाग ४.९३ लाख इतकी लोकसंख्या असलेला मुंबईतील सर्वात मोठा प्रभाग असल्यामुळे मालाड पूर्वेकडील नागरीकांची मुंबई महानगरपालिकेतील प्रशासकीय कामकाज करण्याकरिता दूर अंतरावर चालत जाणे त्रासदायक व गैरसोयीचे ठरणे, सदरहू लाखो नागरीकांची गैरसोय दूर करण्याकरिता लोकप्रतिनिधींनी विधिमंडळ अधिवेशनात उपस्थित केलेली चर्चा व शासनाबरोबर केलेला पत्रव्यवहारानुसार राज्य शासनाने पी-उत्तर विभागाच्या विभाजनास सन २०१९ मध्ये मान्यता दिलेली असणे, त्यानुसार पी-पूर्व आणि पी-पश्चिम अशी महापालिकेची दोन स्वतंत्र प्रभाग कार्यालये सुरु करण्याबाबत शासनाने आदेश देऊनही अद्यापपर्यंत सदरहू प्रभाग कार्यालय सुरु न होणे, सदरहू दोन नवीन कार्यालये सुरु करण्यासाठी दोन विभाग कार्यालये उभारणे व नवीन पदे भरणेबाबत महापालिका आयुक्तांनी समिती गठीत केलेली असणे, नवीन पदे व कार्यालय उभारणीसाठी ५ कोटी रुपये निधीची तरतुद करूनही केवळ जागा नसल्याचे कारण पुढे करून सदरहू प्रकल्प अनिश्चित कालासाठी प्रलंबित ठेवण्यात येणे, त्यामुळे दोन स्वतंत्र प्रभाग कार्यालये अद्यापपर्यंत सुरु न होणे, सदरहू कार्यालय लवकरात लवकर सुरु करण्याबाबत जनतेकडून होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : शोक प्रस्ताव —

"श्री.जनार्दन केदू अहेर, माजी वि.स.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव."

तीन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) मुख्यमंत्री

: (क) लोकआयुक्त आणि उप लोकआयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक ३ सप्टेंबर, २०१३, दिनांक २८ ऑक्टोबर, २०१३, दिनांक ४ डिसेंबर, २०१३, दिनांक २६ मे, २०१४, दिनांक २६ जून, २०१४, दिनांक ३० जून, २०१४, दिनांक १ जुलै, २०१४, दिनांक १७ डिसेंबर, २०१५, दिनांक २३ डिसेंबर, २०१५, दिनांक १८ जुलै, २०१८, दिनांक १ जून, २०१९ व दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०२० चे मा.राज्यपाल महोदयांना सादर केलेले असे एकूण १२ विशेष अहवाल त्यावरील स्पष्टीकरणात्मक जापनासह सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) लोकआयुक्त आणि उप लोकआयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांचा चव्वेचाळीसावा, पंचेचाळीसावा, शेहेचाळीसावा, सत्तेचाळीसावा व अठ्ठेचाळीसावा वार्षिक एकत्रित अहवाल स्पष्टीकरणात्मक जापनासह सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) उप मुख्यमंत्री

: (क) महाराष्ट्र भूविकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा लेखापरिक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ व २०१९-२०२० या वर्षांचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ग) तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांचा सन २०१९-२०२० चा स्वतंत्र लेखापरीक्षा व त्यावरील अनुपालन अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(घ) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचा सन २०१९-२०२० करीताचा अलग लेखा अहवाल व तेवीसावा वार्षिक वित्तीय अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ङ) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(च) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, पुणे व पिंपरी-चिंचवड क्षेत्र, पुणे यांचे सन २०१७-२०१८ ते सन २०२०-२०२१ या वर्षांचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.

(३) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री

: (क) शुल्क नियामक प्राधिकरण यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल व लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक यांचे सन २०२१-२०२२ या वर्षांचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.

- (ग) पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा वार्षिक लेखापरीक्षित लेखे व अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (घ) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांचा दिनांक १ एप्रिल, २०२१ ते ३१ मार्च, २०२२ या कालावधीचा वार्षिक अंकेक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

चार : शुक्रवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२२ रोजीच्या अशासकीय कामकाजाबाबत घोषणा.

पाच : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

- (१) श्री.सुनिल भुसारा, डॉ.किरण लहामटे, श्री.नितीन पवार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्य मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ६ जुलै, २०१७ रोजी अनुसूचित जमाती संवर्गातील ज्या कर्मचाऱ्यांनी वैधता प्रमाणपत्र सादर केले नाही किंवा ज्या कर्मचाऱ्यांचे जात प्रमाणपत्र अवैध ठरवले आहे अशा कर्मचाऱ्यांना कायमस्वरूपी सेवेतून काढून टाकणे आणि कोणताही सेवाविषयक लाभ न देणे असा न्यायनिर्णय असतांनाही शासन मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाचा अवमान करत असल्याची बाब माहे नोव्हेंबर २०२२ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आलेले असणे, शासनाने राज्यातील जवळपास विविध विभागात १२८२४ पदांवरील कर्मचारी यांना कायमस्वरूपी सेवेतून काढून टाकणे आणि कोणताही सेवाविषयक लाभ न देणे असा निर्णय असतानाही त्यांना अधिसंख्य दाखवून त्यांना सेवाविषयक लाभ देण्याचा निर्णय घेणे, अनेक शासकीय विभागांनी, अनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये, विद्यापिठे, महामंडळे यांनी वैधता प्रमाणपत्र सादर केले नाही किंवा ज्या कर्मचाऱ्यांचे जात प्रमाणपत्र अवैध ठरवले आहे असे कर्मचारी यांची माहिती शासनास सादर न करणे, असे कर्मचारी यांची राज्यातील संख्या जवळपास १२८२४ असतांना फक्त ३५०० पदे दाखवणे, अधिसंख्य पदे निर्माण करून व त्यांना सेवाविषयक लाभ मंजूर करून मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाचा अवमान करणे,

शासन निर्णय दिनांक १ फेब्रुवारी, २०२० नुसार या १२८२४ पदांवर खरे अनुसूचित जमाती उमेदवार भरणे आवश्यक असतांना मागील तीन वर्षांत फक्त ३५० पदे भरणे, एकंदर शासनाची भूमिका ही आदिवासी विरोधी असल्याचे दिसून येणे, यामुळे राज्यातील आदिवासी समाजात संतापाची लाट पसरणे, खऱ्या अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांना रिक्त असलेल्या १२८२४ जागेवर सामावून घेण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (२) सर्वश्री. शांताराम मोरे, श्रीनिवास वनगा, विश्वनाथ भोईर, प्रकाश सोळंके, संदिप क्षिरसागर, बाळासाहेब आजबे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

‘औरंगाबाद जिल्ह्यातील वाळुज परिसराला सुनियोजित नागरी सुविधा देण्यासाठी एमआरटीपी अधिनियमांतर्गत सन १९९१ साली सिडकोची विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नेमणुक होणे, सिडकोने सन १९९२ साली विकास योजना तयार करून अंमलबजावणीस सुरवात करणे, प्रकल्पातील गोलवाडी, तिसगाव, वळदगाव, पंढरपुर व इतर गावातील जमिन संपादनाची कार्यवाही सन १९९६ पासून सुरु होणे, २६ वर्षांचा कालावधी उलटूनही संपादन कार्यवाही सिडकोमुळे पूर्ण न होणे, सन १९९२ पासून जमिनी आरक्षण / संपादनाच्या नावाखाली अडकवून ठेवणे, सिडकोने स्वतःहून संमतीने निवाडे जाहिर करण्यासाठी भुधारकांबरोबर करारनामे करणे, जमिनी ताब्यात घेऊन त्यावर विकासकामे करणे, २ महिन्यांच्या आत निवाडे जाहिर करण्यासाठी मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक १३ ऑगस्ट, २०१९ रोजी आदेश देणे, शासनाने दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१९ व दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०१९ रोजीच्या पत्राव्दारे मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाचा अवमान होणार नाही याची दक्षता घेऊन त्वरीत निवाडे जाहिर करण्याचे निर्देश देणे, सिडकोकडून जिल्हाधिकारी यांना मोबदल्याची रक्कम जमा न करणे, मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाची पुर्तता न झाल्यामुळे अवमान याचिका दाखल होणे, मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक १३ ऑगस्ट, २०१९ रोजीच्या निर्देशाचे पुनर्विलोकन करण्याबाबतची सिडकोची याचिका सकारण फेटाळणे, सदर विलंबामुळे मोबदल्याच्या रक्कमेत व्याजाच्या रक्कमेने होणाऱ्या वाढीमुळे सरकारी पैशाचा अपव्य होणे व याची जबाबदारी निश्चित होणे गरजेचे असणे, प्रकल्प परवडत नसल्याच्या कारणाने माहे मार्च, २०२० मध्ये प्रकल्पातून बाहेर पडण्याचा निर्णय घेणे, प्रकल्पातील प्रलंबित भुसंपादनातून माघार घेण्याचा निर्णय घेणे, नव्याने भुसंपादन न करणे, या घेतलेल्या निर्णयांची २ वर्षांपासून जाणीवपूर्वक अंमलबजावणी न करणे, परिणामी या भागाच्या विकासास अवरोध निर्माण होणे, शासनाने लोकप्रतिनिधी यांनी शासनास केलेले निवेदने विचारात घेऊन त्रयस्थ एजन्सी मार्फत प्रकल्पाचा आर्थिक व्यवहारात अहवाल ९० दिवसांच्या आत सादर करण्याबाबत दिनांक ४ जून, २०२१ रोजी निर्देश देणे, सदर निर्देश देऊन आज पर्यंत ४६० दिवसांचा कालावधी

उलटुन सुध्दा अद्याप अहवाल सादर न होणे, भुधारकांमध्ये शासन, सिडको यांच्या बद्दल अविश्वासाचे वातावरण निर्माण होऊन शासन, सिडकोची प्रतिमा मलिन होणे, याकरीता सिडकोच्या प्रशासनाची जबाबदारी असणे, त्यामुळे मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशांचे पालन करण्याची आणि संपादनाच्या फेर्यात अडकलेल्या सामान्य जमिन मालकांना त्यांच्या जमिनीच्या विकास कामासाठी तत्काळ परवानगी देण्यासाठी सिडकोला निर्देश देण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(३) श्री.सुनिल कांबळे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्य मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पुणे महानगरपालिकेच्या कामकाजाच्याबाबतीत बऱ्याच तक्रारी नागरिकांनी केल्या असणे, सदरच्या तक्रारीवरून स्थानिक लोकप्रतिनिधी माहे डिसेंबर महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात पुणे महानगरपालिका आयुक्तांना पत्र देऊन सदर तक्रारी विषयी विचारणा करून त्याची माहिती मागविलेली असणे, परंतु अद्यापपर्यंत पुणे महानगरपालिकेकडून कोणतीही माहिती स्थानिक लोकप्रतिनिधींना उपलब्ध करून दिलेली नसणे, पुणे महानगरपालिकेवर प्रशासकाची नेमणूक झाल्यापासून आजतागायत झालेल्या मुख्यसभा आणि स्थायी सभांमध्ये दाखल करण्यात आलेल्या विषयांना मान्यता देताना अनियमितता झाल्याचे आढळून येणे, तसेच पुणे महानगरपालिकेमध्ये प्रशासकाची नेमणूक झाल्यापासून आजतागायत झालेल्या स्थायी समितीमध्ये ज्या निविदा मान्य करण्यात आल्या त्या निविदांमध्ये सहभागी झालेल्या कंत्राटदारांना चुकीच्या पद्धतीने पात्र व अपात्र करणे, 24x7 पाणीपुरवठा योजनेच्या कामाची निविदा मान्य झाल्यापासून आजतागायत मोठ्या प्रमाणात कामे प्रलंबित असणे, जायका (नदी सुधार) प्रकल्पाचे निविदा मान्य झाल्यापासून आजतागायत मोठ्या प्रमाणात कामे प्रलंबित असणे, या सर्व प्रकाराची शासनाने गंभीर दखल घेऊन चौकशी करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) श्री.सुनिल शेळके, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्य मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

“मावळ तालुक्यामध्ये पवना, जाधववाडी, शिरे-शेटेवाडी, आंद्रा धरण प्रकल्पग्रस्त यांचे पुनर्वसन गेल्या अनेक वर्ष पाठपुरावा करूनही आजपर्यंत झालेले नसून या स्थानिक प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन मावळातील पर्यायी जागेच्या उपलब्धतेनुसार करण्याची प्रक्रिया शासन दरबारी सुरू असणे, सदर पुनर्वसनाच्या बाबत अनेकदा शासन दरबारी बैठका होऊनही अद्याप काही ठोस कृती शासनाकडून झालेली नसणे, अशातच बाहेरील प्रकल्पग्रस्तांचे मावळ तालुक्यात मोठ्या प्रमाणात पुनर्वसन होत आहे ही गंभीर स्वरूपाचे

बाब निदर्शनास येणे, मूळ स्थानिक प्रकल्पग्रस्तांना पुनर्वसनासाठी उपलब्ध असलेले क्षेत्र आणि खातेदार यांची तुलना करता वाटपासाठी क्षेत्र कमी पडत असून सरकारी गायराने किंवा इतर क्षेत्रांमध्ये स्थानिक प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन असणे, असे असताना तालुक्याबाहेरील लोकांचे मावळात पुनर्वसन केल्याने ७० ते ८० वर्षांपासून पुनर्वसनासाठी प्रतिक्षेत असलेले स्थानिक बाधित खातेदार यावर शासन अन्याय करत असून स्थानिकांना प्रथम प्राधान्य देऊन त्यांचे प्रश्न सोडविण्यात यावे या मागणीला शासनाकडून होणाऱ्या अक्षम्य दुर्लक्षामुळे आणि सदर पुनर्वसनासाठी होणाऱ्या विलंबामुळे शासनाविषयी जनतेमध्ये तीव्र संताप व्यक्त होत असणे, अशातच बाहेरील प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन मावळ तालुक्यात होऊ नये याकरिता स्थानिक शेतकऱ्यांकडून शासन दरबारी सातत्याने होत असलेली मागणी यावर शासनाने केलेली कार्यवाही तसेच तातडीने करावयाची उपाययोजना."

(५) श्री.रविंद्र वायकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्य मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"मुंबई उपनगरातील पश्चिम द्रुतगती मार्गावर मोठ्या प्रमाणात होणारी वाहतूक कोंडीचे प्रमाण कमी करण्यासाठी मुख्य रस्त्यास लागून ज्या ठिकाणी सेवा रस्ता उपलब्ध करणे शक्य आहे त्या ठिकाणी सेवा रस्ता प्रस्तावित करण्यात आलेला असणे, पश्चिम द्रुतगती मार्गावरील ओबेरॉय ते चेकनाका या मार्गावरील सर्वोदयनगर येथे खाजगी ट्रॅव्हस कंपन्यांच्या गाड्या बेकायदेशीररित्या उभ्या करण्यात येत असल्याने त्यास बंदी घालून या ठिकाणी असलेल्या बैठ्या चाळींचे याच परिसरात अन्यत्र पुनर्वसन करून उक्त सेवा रस्त्याचे काम करण्याबाबत स्थानिक नागरिकांकडून वारंवार मागणी करण्यात येत असणे, जोगेश्वरी विधानसभा क्षेत्रातील गोरेगाव चेकनाका शिवधाम स्मशानभूमी ते वनराई वसाहत येथील प्रस्तावित करण्यात आलेल्या सेवा रस्त्यांचे काम तांत्रिक कारणास्तव तसेच सदरहू प्रस्तावित सेवा रस्त्याच्या वरून उच्चतम विद्युत प्रवाहाच्या व पर्जन्यजल वाहिन्या असल्याने अद्याप प्रलंबित असणे, सद्यःस्थितीत गोरेगाव चेकनाका येथे भुयारी मार्गाचे काम सुरू असल्याने उक्त नमूद प्रस्तावित सेवा रस्त्याच्या खालून उच्चतम विद्युत प्रवाहाच्या वाहिन्या तसेच भूमिगत पर्जन्य जलवाहिन्या स्थलांतरित करणे सहज शक्य असल्याने त्या दृष्टीने कार्यवाही करण्याबाबत तसेच इस्माईल युसूफ महाविद्यालय बसथांबा (रामगड) ते पंप हाऊस पर्यंतच्या सेवा रस्त्याचे सद्यःस्थितीत बंद असलेले काम तातडीने सुरू करून पूर्ण करण्याबाबत तसेच बिंबीसार नगर ते पंपहाऊस या मार्गावरील सेवा रस्त्याचे काम पूर्ण करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.नगरविकास मंत्री, मा.सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री यांना माहे फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये वा त्या सुमारास तसेच त्यानंतरही सातत्याने लेखी निवेदने सादर केलेले असणे, तथापि उक्त निवेदनांच्या अनुषंगाने अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात न आल्याने सदरहू मार्गावरील वाहतूक कोंडीमुळे वाहनचालक व नागरिकांना अनेक

अडचणीचा सामना करावा लागत असणे, या प्रकरणी शासनाकडे कार्यवाही करण्याबाबत वारंवार विनंती अर्ज सादर करूनही या प्रकरणी कोणतीच कार्यवाही होत नसल्याने स्थानिक नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजी निर्माण होणे, उक्त प्रकरणी तातडीने कार्यवाही करून गोरेगाव चेकनाका शिवधाम स्मशानभूमी ते वनराई वसाहत येथील प्रस्तावित करण्यात आलेल्या सेवा रस्त्याचे काम तसेच सदरहू प्रस्तावित सेवा रस्त्याच्या खालून उच्चतम विद्युत प्रवाहाच्या वाहिन्यांचे जाळे व पर्जन्य जलवाहिन्या स्थलांतरीत करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) श्री.सुरेश भोळे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"जळगांव शहरातील रस्त्यांची अवस्था अत्यंत दयनीय झालेली असणे, रस्त्यांच्या दुरावस्थेमुळे नागरिकांना रस्त्यांवर चालणे सुद्धा कठीण झालेले असणे, तसेच शहरातील रस्त्यांवर लहानमोठे अपघात सुद्धा होणे, नागरिक आपला जीव धोक्यात टाकून शहरात वावरत असणे, तसेच शहरातील अनेक भागातील नागरिकांकडून रस्त्यांच्या वारंवार तक्रारी प्राप्त होणे तरीही शासनाचे या तक्रारींकडे दुर्लक्ष होणे, करोडो रुपये खर्च करून सुद्धा रस्त्यांची अवस्था अत्यंत दयनीय असणे, सदर रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी तसेच नवीन करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) सर्वश्री. रईस शेख, अबू आजमी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"अल्पसंख्यांक विकास विभागाच्या सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात राज्य व केंद्र शासनाच्या विविध योजनांसाठी मंजूर निधीपैकी मोठ्या प्रमाणात निधी खर्च न झाल्याची बाब दिनांक ११ ऑगस्ट, २०२२ रोजी उघड होणे, विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या जवळपास ३१ योजनांपैकी अनेक योजनांमध्ये लाभार्थ्यांना योग्य लाभ न देण्यात येणे, अल्पसंख्यांक विभागाच्या अधिपत्याखालील १) महाराष्ट्र राज्य उर्दू साहित्य अकादमी २) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ ३) महाराष्ट्र राज्य पंजाबी साहित्य अकादमी ४) महाराष्ट्र राज्य हज समिती ५) महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्यांक आयोग ६) महाराष्ट्र राज्य वक्फ न्यायाधिकरण ७) महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ व ८) खुद्द मंत्रालय या कार्यालयांमध्ये मोठ्या प्रमाणात कर्मचाऱ्यांची पदे रिक्त असल्याने योजना राबवण्यासाठी विभाग सक्षम नसणे, बऱ्याच कार्यालयांमध्ये योजनांच्या अंमलबजावणी मनुष्यबळाअभावी लाभार्थी निवड न होणे, तसेच शासनाच्या विविध विभागांशी वेळेत समन्वय साधु न शकणे परिणामी मागणी अभावी काही योजनांकरीताच ०% निधी खर्च होणे, याबाबत सभागृहात दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी लक्षवेधी सूचना उपस्थित

केली असता मंत्र्यांनी त्यावर तात्काळ कार्यवाही करण्याचे आश्वासन देणे, मात्र आजपर्यंत कोणतीही समिती तथा बोर्डाची गठन व त्या विषयी बैठक न होणे तसेच महाराष्ट्रातील मुस्लिम समाजाचा सामाजिक आणि आर्थिक स्तर उंचावण्यासाठी अभ्यासगट स्थापन करून सविस्तर पाहणी अहवाल सादर करण्यासाठी TISS या संस्थेची नियुक्ती करूनही अद्यापपर्यंत कोणतीही कार्यवाही न होणे, या विषयी शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यामुळे अल्पसंख्याक समाजात पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(८) श्री.राम सातपुते, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उपमुख्य मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"दिनांक १४ एप्रिल, २०२२ व त्या सुमारास पंजाब येथून आलेला कमल सिंघ व त्याचा सोबत असलेले काही सहकारी यांनी नगर जिल्ह्यातील गावागावात जाऊन लोकांना पैशाचे खोटे आमिष दाखवून अनधिकृत रित्या धर्मांतरण करणे, सदर बाब उघडकीस आली असून राहुरी येथील प्रगती विद्यालय आणि ब्राम्हणी येथे मोठ्या प्रमाणात स्थानिक लोकांचे धर्मांतर करून श्रीरामपूर तालुक्यातील हरेगाव येथे पुढील कार्यक्रम नियोजित केलेला असणे, तसेच याबाबत अहमदनगर जिल्ह्यातील राहुरी पोलीस स्टेशन येथे अनधिकृत धर्मांतरासंदर्भात विविध संघटनांच्या पाठपुराव्यामुळे दिनांक १५ एप्रिल, २०२२ रोजी व त्या सुमारास श्रीमती मीराबाई सुभाष हरेल यांनी राहुरी पोलीस ठाण्यात तक्रार देऊन गुन्हा दाखल करणे, तसेच अद्याप पोलीस विभागाकडून कोणतीही कार्यवाही झालेली नसणे, तसेच संबंधित आरोपी कमल सिंघ यांनी अहमदनगर जिल्ह्यात धर्मांतरासाठी अनधिकृत रित्या मोठ्या प्रमाणात पैसे आणून पास्टर कमल सिंघ यांच्याविरुद्ध जो आवाज उठवेल त्याचाविरुद्ध कमलसिंघ यांच्या माणसाकडून आणि स्थानिक पोलिसांकडून 'atrocitiy' गुन्हा दाखल करण्याची धमकी स्थानिक नागरिकांना दिली जात असणे, यासंदर्भात आरोपीला पोलीस निरीक्षक प्रताप दराडे यांनी पाठीशी घालणे व राजकीय दबाव असल्याने कार्यवाही करू शकत नाही असे पोलीस निरीक्षक यांनी सांगणे, तसेच राहुरी पोलीस स्टेशनचे प्रभारी आणि तपास अधिकारी यांनी आरोपी कमल सिंघ यांच्याकडून मोठ्या प्रमाणात पैसे घेतलेले असून पोलीस स्टेशनचे प्रभारी यांची व त्यांच्या नातेवाईकांची प्रॉपर्टीची चौकशी करणे, असल्यास, आत्तापर्यंत शासनाने पोलिसांविरुद्ध व दोषीविरुद्ध काय कारवाई केली अथवा करण्यात येत आहे ? आणि या गुन्ह्यासंदर्भात उच्चस्तरीय चौकशी होणार का ? याबाबत शासनाने तातडीने निर्णय घेऊन करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (९) श्री.रोहित पवार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"कर्जत तालुका जिल्हा अहमदनगर येथे औद्योगिक क्षेत्र स्थापन करण्याच्या दृष्टीने मोजे पाटेगाव व खंडाळा येथील सहाशे वीस हेक्टर क्षेत्राची सह मुख्य कार्यकारी अधिकारी प्रशासन यांचे अध्यक्षतेखाली भूमी निवड समिती मार्फत दिनांक १८ डिसेंबर, २०२१ रोजी स्थळ पाहणी करण्यात आलेली असणे प्रादेशिक अधिकारी नाशिक यांनी दिनांक १५ मार्च, २०२२ च्या पत्रांवर स्थळ पाहणे अंतिम भू निवड समितीने दिलेल्या सूचनेनुसार ड्रोन सर्वे करून नकाशा नुसार क्षेत्र प्रस्तावित करणे तत्कालीन मंत्री यांच्या साप्ताहिक आढावा व विशेष आढावा बैठकीत सदर प्रस्तावास प्रकरण ६ व खंड (२) तरतुदी लागू करण्यास औद्योगिक विकास मंडळाने प्रस्तावित करणे, त्या अनुषंगाने कर्जत येथे औद्योगिक क्षेत्र स्थापन करण्यास उच्च अधिकार समितीने तत्त्वतः मान्यता देणे, तथापि अद्यापही सदर औद्योगिक क्षेत्राची अधिसूचना विभागामार्फत पारित न होणे, परिणामी महाराष्ट्र राज्यात उद्योग येण्यास इच्छुक असताना त्यांना औद्योगिक क्षेत्र उपलब्ध न होणे, स्थानिक नागरिकांना रोजगार न उपलब्ध होणे, परिणामी कर्जत व जामखेड तालुक्यासह जिल्ह्यात नागरिकांमध्ये असंतोषाची भावना निर्माण होणे, कर्जत औद्योगिक क्षेत्राची अधिसूचना होऊन उद्योग स्थापन होण्याकरिता शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

सहा : सन २०२२-२०२३ या वर्षाच्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान (दुसरा व शेवटचा दिवस).

- (१) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
- (२) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
- (३) वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभाग
- (४) आदिवासी विकास विभाग

(मतास टाकावयाच्या मागण्यांची सूची स्वतंत्रपणे वितरीत केल्याप्रमाणे)

[चर्चारोध (गिलोटीन) सायंकाळी ०५.३० वाजता]

सात : शासकीय विधेयके :

(अ) पुरःस्थापनार्थ, विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र (तृतीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२२.

(ब) पुरःस्थापनार्थ :-

सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३५ - उल्हासनगर शहरातील अनधिकृत विकासकामे नियमाधीन करणे (सुधारणा) विधेयक, २०२२.

(क) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(क) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ - महाराष्ट्र कामगार कायदे (सुधारणा) विधेयक, २०२२.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अजित पवार व दिलीप वळसे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ - महाराष्ट्र कामगार कायदे (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ - महाराष्ट्र कामगार कायदे (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अस्लम शेख, विजय वडेटीवार, सुनिल केदार, झिंशान सिध्दीकी, विकास ठाकरे व संजय जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ - महाराष्ट्र कामगार कायदे

(सुधारणा) विधेयक, २०२२ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ड) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.छगन भुजबळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ — महाराष्ट्र कामगार कायदे (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत प्रा.वर्षा गायकवाड, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ — महाराष्ट्र कामगार कायदे (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(छ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.बळवंत वानखडे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ — महाराष्ट्र कामगार कायदे (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २८ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ड) विधानपरिषदेने संमत केल्याप्रमाणे विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

सन २०२२ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ४ — जेएसपीएम विद्यापीठ, पुणे विधेयक, २०२२.

आठ : सर्वश्री अजित पवार, अजय चौधरी, अनिल पाटील, अमित देशमुख, अमित झनक, अशोकराव चव्हाण, आदित्य ठाकरे, इंद्रनिल नाईक, कैलास गोरंट्याल, चंद्रकांत नवघरे, छगन भुजबळ, जयंत पाटील, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री. जितेश अंतापूरकर, दिलीप वळसे-पाटील, देवेंद्र भुयार, धर्मरावबाबा आत्राम, धिरज देशमुख, नानाभाऊ पटोले, डॉ. नितिन राऊत, सर्वश्री नितीनकुमार देशमुख, पृथ्वीराज चव्हाण, प्रकाश सोळंके, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री बळवंत वानखडे, बाबासाहेब पाटील, बाळासाहेब आजबे, भास्कर जाधव, मनोहर चंद्रिकापूरे, मोहनराव हंबर्डे, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री रणजीत कांबळे, रविंद्र वायकर, राजु पारवे, राजू कारेमोरे, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, सर्वश्री राजेश टोपे, राजेश एकडे, डॉ. राहूल पाटील, सर्वश्री विकास ठाकरे, बाळासाहेब थोरात, विजय वडेटीवार, विनोद निकोले, संजय बनसोडे, संदिप क्षिरसागर, सहसराम कोरोटे, सुनिल केदार, सुनिल प्रभू, सुभाष धोटे, सुरेश वरपुडकर, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री अबू आजमी, रईस शेख, धनंजय मुंडे, माधवराव पाटील-जवळगावकर, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

“राज्यात विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्रातील अविकसित भागाचा झपाट्याने विकास होण्याच्या दृष्टीने योजनांच्या अंमलबजावणीत सातत्य दाखविण्याची नितांत आवश्यकता असणे, विदर्भातील मुख्य फळपीक असलेल्या संत्रा पिकासाठी अमरावती जिल्ह्यातील वरुड-मोर्शी तालुक्यात अत्याधुनिक संत्रे प्रक्रिया प्रकल्प स्थापन करण्याच्या निर्णयाची, मराठवाडा व आसपासच्या भागातील मोसंबी पिकाची गुणवत्ता व उत्पादकता वाढविण्याकरिता "सायट्रस इस्टेट" स्थापन करण्याच्या निर्णयाची आवश्यकता, औरंगाबाद जिल्ह्यातील चिखलठाणा येथे अंडीपुंज निर्मिती केंद्र निर्माण करण्याच्या निर्णयाची अंमलबजावणी करण्याकडे शासनाने विशेष लक्ष देण्याची गरज असणे, विदर्भ व मराठवाड्यातील कापूस व सोयाबीन मूल्य साखळी विकासासाठी विशेष कृती योजनेची धडक अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, तसेच, माहे जून ते ऑक्टोबर, २०२२ या काळात अतिवृष्टी, पूर, सततचा पाऊस व अवकाळी पाऊस यामुळे राज्यातील पिकांचे, विशेषतः विदर्भ व मराठवाड्यातील कापूस, सोयाबीन, तूर, मूग या पिकांचे तसेच संत्री, मोसंबी, डाळींब, द्राक्ष या फळपिकांचे नुकसान झाले असणे, ओला दुष्काळ जाहीर करण्याच्या मागणीकडे सरकारने दुर्लक्ष केलेले असणे, त्याऐवजी तुटपुंजी मदत जाहीर करून अडचणीत असलेल्या शेतकऱ्यांना जाहीर केलेली मदतही अद्याप मिळालेली नसणे, सरकारच्या उदासीनतेमुळे पीक विमा कंपन्यांनी शेतकऱ्यांचे लाखो दावे नाकारले असणे, विदर्भात कापसावर लाल्या रोगाचा व संत्र्यांवर कोळश्या रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यामुळे प्रचंड नुकसान झाले असणे, राज्य व केंद्र सरकारच्या चुकीच्या कृषी धोरणांमुळे व मदतीचा हात आखडता घेतल्याने माहे जुलै, २०२२ पासून ६ महिन्यांच्या काळात सुमारे दीड हजार शेतकऱ्यांनी आपली जीवनयात्रा संपवली असणे, विदर्भातील

अमरावती जिल्ह्यातील मारेगाव तालुक्यात सहा दिवसांत सात युवा शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केली असणे, “शेतकरी आत्महत्यामुक्त महाराष्ट्र करु”, ही सरकारची घोषणा हवेत विरली असणे, सन २०१५ ला २०१५ ते २०२० या कालावधीसाठी एनडीआरएफचे निकष निश्चित केले असताना व २०२१ ला निकषात वाढ अपेक्षित असताना २ वर्षांचा काळ उलटून गेल्यानंतरही केंद्र सरकारने निकषात वाढ केली नसणे, परिणामी शेतकऱ्यांना एनडीआरएफ व एसडीआरएफमधून तुटपुंजी मदत मिळत असणे, बांगलादेश सरकारने आयात शुल्कात वाढ केल्याने, मागणी करुनही केंद्र सरकारने हस्तक्षेप न केल्याने व राज्यसरकारनेही केंद्रसरकारकडे पाठपुरावा न केल्याने विदर्भातील संत्र्याच्या निर्यातीत ८० ते ९० टक्के घट येऊन शेतकरी अडचणीत आला असणे, नैसर्गिक आपत्ती व अन्य कारणांमुळे विदर्भातील सोयाबीन व कापूस उत्पादक शेतकरी अडचणीत आला असताना सोयापॅड व कापूस आयात शुल्काबाबत निर्णय न घेतला जाणे, धान खरेदी केंद्र सुरु करण्यास झालेला अक्षम्य विलंब, धान खरेदीत झालेले घोटाळे, यामुळे अनेक शेतकऱ्यांचे धान विक्रीअभावी पडून असणे, विदर्भात अधिवेशन सुरु असताना माओवाद्यांनी स्थानिक आमदार आणि प्रशासनाला परिणाम भोगण्याची धमकी दिलेली असणे, गडचिरोली जिल्ह्यातील सुरजागड प्रकल्पामुळे आपल्या राज्यातील प्रकल्प खनिज प्रक्रिया करण्यासाठी अन्य राज्यात जात असणे, भिलाईप्रमाणे मोठ्या प्रकल्पाची संधी महाराष्ट्राने गमावली असणे, यावर फेरविचार होण्याची आवश्यकता असणे, विदर्भात खनिज उत्खननांतर त्यावर आधारित उद्योगांची उभारणी विदर्भातच व्हावी, अशी विदर्भवासियांची मागणी असणे, नांदेड ते जालना या द्रुतगती जोडमहामार्गाचे काम तसेच समृद्धी महामार्गाचे विस्तारीकरण नागपूर ते भंडारा-गोंदिया आणि नागपूर ते गडचिरोली करण्याची आवश्यकता, समृद्धी महामार्गाच्या नियोजित आराखड्यातील कृषी क्लस्टरांचे काम प्राधान्याने हाती घेण्याची आवश्यकता, मराठवाडा मुक्ती संग्रामाचे अमृत महोत्सवी वर्ष साजरे करण्यासंदर्भात सरकारकडून बेफिकीरी व अनास्था दिसून आलेली असणे, मागील सरकारने केलेल्या कार्यक्रमाचे नियोजन व निधीची तरतूद याकडे पूर्णपणे दुर्लक्ष करुन कार्यक्रम अंमलबजावणीत उदासीनता दाखवली असणे, मुक्तीसंग्राम दिनी महाराष्ट्र शासनामार्फत कोणत्याही भव्यदिव्य कार्यक्रमाचे आयोजन न केल्यामुळे महाराष्ट्रातील जनतेत तीव्र संतापाची लाट पसरली असणे, मुक्तीसंग्रामातील स्वातंत्र्य सैनिकांचे प्रलंबित प्रश्न, तसेच, विदर्भातील सॅफ्रन प्रकल्प, राष्ट्रीय खनिकर्म आरोग्य संस्थान (एनआयएमएच), केंद्रीय कामगार शिक्षण मंडळ (श्रमिक शिक्षा बोर्ड) या संस्था विदर्भातून इतर राज्यात स्थलांतरित करण्यात आल्याने विदर्भवासीयांमध्ये अन्यायाची भावना निर्माण झालेली असणे, मागील सरकारने २९ जून, २०२२ रोजी वैधानिक विकास मंडळांना मुदतवाढ देण्याचा निर्णय घेतला असला तरी त्याची अंमलबजावणी अद्याप झाली नसणे, एमएसएमई गुंतवणुकीत विदर्भ व मराठवाडा हे दोन विभाग मागे पडले असताना या मागास आणि राज्याच्या इतर भागात होणाऱ्या कोट्यवधी रुपयांच्या गुंतवणुकीच्या व जमीन वाटपाच्या आदेशाला विद्यमान सरकारने स्थगिती दिल्यामुळे विदर्भ, मराठवाडा व

राज्याच्या इतर भागात येणारे प्रकल्प रखडलेले असणे, मिहान प्रकल्पात गुंतवणूक करार झाले असताना कंपन्यांचा फारसा प्रतिसाद न मिळणे, रोजगार निर्मितीवर त्याचा परिणाम झाला असणे, मिहान प्रकल्पासारख्या महत्वाकांक्षी प्रकल्पाकडे सरकारचे होत असलेले दुर्लक्ष, विदर्भातील बुटीबोरी, मिहान सारख्या औद्योगिक वसाहतींमध्ये उद्योगांची पिछेहाट झालेली असणे, विदर्भ, मराठवाड्यात उद्योग व गुंतवणूक आणण्यासाठी विशेष प्रयत्न करण्याची गरज असणे, तसेच, विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्रातील आकांक्षित जिल्ह्यासाठी जलसिंचन सुविधा पुनरुज्जीवीत करण्यासाठी अर्थसंकल्पात प्रस्तावित केलेला नियतव्यय प्राधान्याने वितरित करण्याची आवश्यकता असणे, वैनगंगा-नळगंगा प्रकल्पाचा आराखडा मागील सरकारने पूर्ण करुनही या सरकारने सहा महिन्यात काहीही प्रगती न करणे, बळीराजा योजना, प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना इत्यादी जलसंपदा विभागाच्या विदर्भातील योजना गेल्या सहा महिन्यात ठप्प होणे, विदर्भातील सिंचनाच्या सर्व प्रशासकीय बाबी या सहा महिन्यात प्रलंबित राहिल्या असणे, राज्यातील ओबीसी, मागासवर्गीय आणि अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या वसतीगृह व शिष्यवृत्तीचा प्रश्न निर्माण झालेला असणे, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्रातील अतिदुर्गम भागात विशेषतः विदर्भातील अमरावती, गडचिरोली, चंद्रपूर इत्यादी जिल्ह्यात बालमृत्यू व कुपोषणाचे प्रमाण सर्वाधिक असणे, दरवर्षी नागपूर अधिवेशनात विदर्भाच्या कृषि, सिंचन, शिक्षण इत्यादी अनुशेषाबाबत चर्चा होणे, तथापि, अनुशेष दूर करण्यासाठी ठोस कार्यवाही न होणे, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(बुधवार, दिनांक २१ डिसेंबर, २०२२ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

नऊ : सर्वश्री रणधीर सावरकर, समीर कुणावार, प्रशांत बंब, अभिमन्यू पवार, भरतशेट गोगावले, राम सातपुते, ज्ञानराज चौगुले, राजेश पवार, संजय गायकवाड, डॉ. देवराव होळी, सर्वश्री संजय शिरसाट, नारायण कुचे, डॉ. संजय रायमुलकर, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री किर्तीकुमार भांगडीया, रमेश बोरनारे, प्रदिप जैस्वाल, अॅड आकाश फुंडकर, अॅड आशिष जैस्वाल, सर्वश्री दादाराव केचे, बालाजी कल्याणकर, संभाजी पाटील-निलंगेकर, मोहन मते, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री किशोर जोरगेवार, जयकुमार रावल, नरेंद्र भोंडेकर, संजय सावकारे, बच्चू कडू, मंगेश चव्हाण, भिमराव तापकीर, सुरेश भोळे, श्रीमती श्वेता महाले, सर्वश्री प्रशांत ठाकूर, नितेश राणे, बबनराव लोणीकर, संतोष दानवे, तानाजी मुटकुळे, हरिभाऊ बागडे, श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डेकर, श्री. राणाजगजितसिंह पाटील, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री सचिन कल्याण-शेट्टी, समाधान आवताडे, सुभाष देशमुख, हरिष पिंपळे, सुनिल कांबळे, अॅड राहुल कुल, श्रीमती मोनिका राजळे, सर्वश्री राम कदम, किसन कथोरे, डॉ. पंकज भोयर, सर्वश्री समीर मेघे, कृष्णा

खोपडे, विकास कुंभारे, टेकचंद सावरकर, संजिवरेड्डी बोदकुरवार, मदन येरावार, डॉ. तुषार राठोड, प्रा.डॉ. अशोक उईके, डॉ. संदिप धुर्वे, सर्वश्री राजेंद्र पाटणी, प्रकाश भारसाखळे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :- (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर)

" मागील सरकारच्या ३३ महिन्यांच्या कार्यकाळात विदर्भ, मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागातील अनेक विकास प्रकल्पांकडे अक्षम्य दुर्लक्ष करण्यात येणे, विशेषतः विदर्भातील शेतकऱ्यांसाठी वरदान ठरणारा वैनगंगा-पैनगंगा नदीजोड प्रकल्प असेल, समुद्रात वाहून जाणारे १८७ टीएमसी पाणी मराठवाडा व खान्देशात वळवून हा प्रदेश सुजलाम् सुफलाम् करणारा प्रकल्प असेल अथवा विदर्भ व मराठवाड्यातील आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांसाठी युती सरकारच्या काळात सन २०१७-१८ च्या दरम्यान मंजूर करण्यात आलेला बळीराजा जलसंजीवनी प्रकल्प, प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना इत्यादींचे काम थंड बस्त्यात टाकण्यात येणे, विदर्भ-मराठवाड्यासह उत्तर महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांसाठी व नागरिकांसाठी वरदान ठरणारा समृद्धी महामार्ग डिसेंबर २०२१ मध्ये सुरू होणे अपेक्षित असताना मागील सरकारच्या संथ कारभारामुळे प्रकल्पाचे काम रखडणे, परंतु नव्या सरकारने जनभावना लक्षात घेऊन नुकतेच समृद्धी महामार्गाचे पहिल्या टप्प्याचे लोकार्पण करणे, त्याच वेळेस समृद्धी महामार्गाच्या दुसऱ्या टप्प्याचेही काम तात्काळ पूर्ण होऊन त्याचेही लोकार्पण होण्याची जनतेची वाढती मागणी, एडीबीच्या दुसऱ्या टप्प्यामध्ये जिल्हे निवडताना विदर्भातील जिल्ह्यांवर अन्याय झाल्याचे निदर्शनास येणे, गत २ वर्षांत विदर्भ व मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात अतिवृष्टी होऊनही पुरेशी मदत शेतकरी बांधवांना न मिळणे, शेतकऱ्यांची दिवसा वीज मिळण्याची मागणी मागील सरकारकडून सातत्याने दुर्लक्षित होणे, मागील सरकारच्या कार्यकाळातील अक्षम्य दुर्लक्षामुळे विदर्भ व मराठवाड्याच्या अनुशेषात वाढ होणे, जुलै २०२२ मध्ये राज्यात सत्तांतर झाल्यानंतर विदर्भ-मराठवाड्याशी संबंधीत वैनगंगा-पैनगंगा नदीजोड प्रकल्प, समुद्रात वाहून जाणारे १८७ टीएमसी पाणी मराठवाडा व खान्देशाकडे वळविण्याचा प्रकल्प, बळीराजा जलसंजीवनी प्रकल्प व प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजनेला चालना मिळणे, रस्त्यांचे जाळे विकसित करण्यासाठी विदर्भ-मराठवाड्यातील जिल्ह्यांना पुरेसा निधी प्राप्त होणे, विदर्भ, मराठवाडा व कोकणातील पर्यटन क्षेत्राला चालना देण्यासाठी नवीन सरकारने विशेष तरतूद करण्याची गरज, तसेच धान, सोयाबीन, कापूस व संत्रा उत्पादक शेतकऱ्यांना चांगला दर मिळावा याकरीता धान, सोयाबीन व संत्रा इत्यादी आधारीत प्रक्रिया उद्योगांना चालना देण्याची तसेच, कापसावर प्रक्रिया उद्योगाला गती देण्यासाठी नवीन वस्त्रोद्योग धोरण आणण्याची ज्यामध्ये पारदर्शकता येऊन खऱ्या अर्थाने कापूस प्रक्रिया उद्योगाला चालना मिळेल अशा तरतूदी असण्याची आवश्यकता, विदर्भ व मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात आरोग्य सुविधांना बळकटी मिळण्यासाठी या भागातील प्रत्येक जिल्ह्यात वैद्यकीय महाविद्यालय सुरू

करण्याची नवीन शासनाने केलेली घोषणा व या घोषणेची तातडीने अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, विदर्भ व मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात जास्तीत जास्त रोजगार निर्मिती व्हावी याकरीता मागील सरकारने कोणतेही विशेष प्रयत्न न करणे, विशेषतः १८ महिन्यांमध्ये कॅबिनेट कमिटी ऑन इंडस्ट्रीजची एकही बैठक न घेणे, परंतु नवीन शासनाने नुकतीच ७०००० कोटींच्या प्रकल्पांना मान्यता देऊन विदर्भ-मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात अनुशेष दूर करण्याचा प्रयत्न करणे, मागील ५ महिन्यांत या सरकारने विदर्भ, मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात अनेक प्रकल्पांना चालना मिळालेली असताना पुढील काळात वैनगंगा-पैनगंगा नदीजोड प्रकल्प, समुद्रात वाहून जाणा-या १८७ टीएमसी पाणी मराठवाडा व खान्देशात वळविण्याचा प्रकल्प, बळीराजा जलसंजीवनी प्रकल्प, प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना तसेच एडीबी व एचएएम योजनेतर्गत रस्त्यांचे जाळे विकसित करण्याची व संत्रा, धान, सोयाबीन व कापूस इत्यादी पिकांवर प्रक्रिया उद्योग उभारण्यासाठी नव्याने धोरण आखण्याची आवश्यकता, विशेषतः SMART, MAGNET योजनेतर्गत प्रकल्प मंजूर करताना विदर्भ, मराठवाडा या मागास भागाला प्राधान्य देण्याची आवश्यकता, नानाजी देशमुख कृषी संजिवनी प्रकल्प (POCRA) टप्पा-२ व जलयुक्त शिवार टप्पा-२ ची अंमलबजावणी तातडीने सुरू करण्याची गरज, शेतकऱ्यांना दिवसा वीज मिळावी याकरीता प्रत्येक सबस्टेशनला मुख्यमंत्री कृषी सौरवाहिनीला जोडण्याची आवश्यकता, तसेच नव्याने उद्योग विदर्भ-मराठवाड्यात यावेत याकरीता शासनाने करावयाची कार्यवाही."

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : २१ डिसेंबर, २०२२

राजेन्द्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा